KOMMISSIONENS BESLUT

av den 7 januari 2010

om säkerhetskrav för konsumentmonterade barnsäkra spärrar för fönster och balkongdörrar i Europastandarder på grundval av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG

[delgivet med nr K(2009) 10298]

(Text av betydelse för EES)

(2010/11/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet ([1]), särskilt artikel 4.1 a, och

av följande skäl:

(1) Enligt direktiv 2001/95/EG bör Europastandarder fastställas av europeiska standardiseringsorgan. Sådan standardisering bör garantera att produkterna uppfyller direktivets allmänna säkerhetskrav.

(2) Enligt direktiv 2001/95/EG presumeras en produkt vara säker om den, när det gäller de risker och riskkategorier som de relevanta nationella standarderna omfattar, svarar mot kraven i en icke bindande nationell standard som införlivar en Europastandard.

(3) Fallolyckor från höjd, t.ex. från fönster och balkonger, är en betydande orsak till dödsfall eller bestående hjärn- eller skelettskador hos barn under fem år. Sådana olyckor är ett allvarligt problem i tätbebyggda områden med många flerfamiljshus i flera våningar, och problemet når sin kulmen under vår och sommar när fönster lämnas öppna under längre tid. I regionen Île-de-France inträffade under 2005 mellan maj och september 67 fallolyckor med barn inblandade, vilket motsvarar nästan 14 fall per månad. I Danmark och Sverige inträffar 20–60 fall varje år. Mellan 1996 och 2003 var antalet fallolyckor med barn inblandade i medeltal 79 per år i Grekland, 130 per år i Nederländerna och 25 per år i Förenade kungariket.

([1]) EGT L 11, 15.1.2002, s. 4.

(4) För att minska antalet eller förebygga fallolyckor ställs krav på fönsterstorlek och på förekomst av och egenskaper hos fönsterskenor och fönsterspärrar. Dessa krav anges dock mestadels i nationella byggnormer, som skiljer sig åt mellan medlemsstaterna.

(5) På marknaden finns också produkter som är konstruerade för att begränsa eller hindra öppning av fönster och balkongdörrar. Sådana produkter monteras av konsumenten direkt på fönstret eller balkongdörren.

(6) Det finns inga europeiska säkerhetsstandarder för sådana produkter. För närvarande finns de huvudsakliga rättesnörena för näringsidkare och tillsynsmyndigheter i ett antal nationella och internationella standarder och provningsmetoder.

(7) Åren 2005–2007 genomförde Österrike, Danmark och Norge ett gemensamt projekt för att utvärdera säkerheten hos konsumentmonterade spärrar för fönster och balkongdörrar som fanns tillgängliga på marknaden, och bedöma de befintliga nationella och internationella provningsmetodernas lämplighet. Vidare beaktade deltagarna kraven som tagits fram av ANEC ([2]) i en undersökning av barnskyddsanordningar som publicerades 2004 ([3]) samt vissa krav i standarden EN-71:1 om leksakers säkerhet.

(8) Projektet visade att flera modeller av de provade spärrarna kunde lossas av barn trots att de påstods vara barnsäkra, medan andra modeller brast, föll isär eller underkändes i åldringsprovningen och samtliga modeller saknade ett antal nödvändiga grundläggande instruktioner.

([2]) ANEC är en europeisk organisation som tillvaratar konsumenternas intressen i standardiseringsprocessen, se http://www.anec.org/anec.asp

([3]) http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf

(9) Därför är det nödvändigt att fastställa särskilda krav i enlighet med artikel 4.1 a i direktiv 2001/95/EG och på grundval av de kraven sedan utfärda ett mandat om utformande av europeiska säkerhetsstandarder för att garantera att sådana anordningar är barnsäkra, förblir hela under sin förväntade livstid, motstår åldring och väderpåverkan samt åtföljs av tydliga instruktioner och information till användarna. Dessa standarder bör utformas med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster ([1]). Hänvisningen till den standard som antas bör offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* i enlighet med artikel 4.2 i direktiv 2001/95/EG.

(10) Detta beslut bör endast avse spärrar som monteras av konsumenter på fönster eller balkongdörrar. Spärrar som är inbyggda i fönstrets eller balkongdörrens ram omfattas av tekniska specifikationer som fastställts i enlighet med rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter ([2]).

(11) När relevanta standarder väl är tillgängliga, och förutsatt att kommissionen beslutar att offentliggöra en hänvisning till dem i *Europeiska unionens officiella tidning* enligt förfarandet i artikel 4.2 i direktiv 2001/95/EG, bör barnsäkra konsumentmonterade spärrar för fönster och balkongdörrar presumeras uppfylla de allmänna säkerhetskraven i direktiv 2001/95/EG såvitt avser säkerhetskrav som omfattas av standarderna.

(12) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats enligt artikel 15 i direktiv 2001/95/EG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I detta beslut avses med

— *konsumentmonterad spärr:* en anordning som antingen hindrar eller begränsar till ett på förhand bestämt läge öppnandet av ett fönster eller en balkongdörr och är avsedd att eftermonteras av en konsument på ett fönster eller en balkongdörr,

— *barnsäker:* att anordningen inte kan lossas av ett barn som är yngre än 51 månader.

Artikel 2

Krav

De särskilda säkerhetskraven för konsumentmonterade barnsäkra spärrar som ska anges i europeiska standarder enligt artikel 4 i direktiv 2001/95/EG ska anges i bilagan till det här beslutet.

Artikel 3

Offentliggörande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 7 januari 2010.

På kommissionens vägnar

José Manuel BARROSO

Ordförande

([1]) EGT L 204, 21.7.1998, s. 37.
([2]) EGT L 40, 11.2.1989, s. 12.

BILAGA

Särskilda säkerhetskrav och provningsmetoder för barnsäkra konsumentmonterade spärrar för fönster och balkongdörrar

Fysikaliska och mekaniska egenskaper

Spärrar för fönster och balkongdörrar måste vara tillverkade så att de tål slitage genom upprepad öppning och stängning, med och utan belastning, samt åldring och påverkan från all slags väderlek, såsom solsken, regn, snö, is, fukt, värme, köld och vind, utan att förlora sin barnskyddande funktion.

Anordningarna måste kunna under sin livstid tåla oavsiktliga islag utan att brista.

För att fullgöra sitt avsedda syfte måste anordningarna begränsa öppningen mellan ramen och karmen till ett största avstånd som effektivt förhindrar passage av ett litet barn, särskilt med tanke på barns färdigheter och antropometriska mått i olika åldrar.

Smådelar

För att förebygga kvävning ska lösa eller löstagbara delar ha sådana mått att de inte kan sväljas eller inandas.

Vassa kanter och utskjutande delar

För att förebygga sticksår, skrubbsår, skärsår, klämskador eller andra kroppsskador måste tillgängliga kanter vara avrundade eller avfasade, och spetsar eller utskjutande ytor får inte förekomma.

Fingrar som fastnar

Anordningarna får inte ha tillgängliga öppningar, med hänsyn tagen till barns antropometriska mått och färdigheter i olika åldrar.

Provning

Åldring under ultraviolett strålning och ökad temperatur, slitage, mekanisk stabilitet och barnsäkerhet ska provas med särskilda provningsmetoder. Produkter med flexibla delar, såsom kedjor, vajrar eller rep, ska också provas med en stansmetod. Anordningarna får inte brista och måste vara fullt funktionsdugliga efter provningen.

Provningsmetoderna ska i förekommande fall anpassas för att prova anordningarnas prestanda för alla slags fönster (t.ex. fönsterdörrar, sidohängda fönster eller vertikalt eller horisontellt skjutbara fönster).

Krafterna under provningen ska anbringas i de mest ofördelaktiga riktningarna och mätas med en mätosäkerhet som inte överstiger ± 1 %, medan förskjutningar ska mätas med en mätosäkerhet som inte överstiger ± 1 mm.

Barntestpanel

Den barnskyddande funktionen ska kontrolleras. Kraven i EN ISO 8317 om barnsäkra förpackningar ska användas som utgångspunkt. Kriterierna för underkännande i den standarden ska tillämpas.

Produktinformation

Produktinformation ska lämnas för att minska risken för förutsebara skador i samband med användning av produkten.

Information om säker användning av produkten ska lämnas. Dessa instruktioner ska åtminstone omfatta följande:

— Namn eller varumärke för tillverkaren, importören eller den organisation som ansvarar för försäljningen av produkten.

— Anvisningen ”Läs dessa instruktioner noggrant innan du monterar och använder anordningen. Anordningens förmåga att skydda barn kan påverkas om du inte följer instruktionerna. Behåll instruktionerna som referens i framtiden.”

— Uppgift om vilken typ av fönster som produkten är konstruerad för.

— Instruktioner om hur och var anordningen ska monteras korrekt. Olika instruktioner kan behövas för olika typer av fönster och olika material såsom trä, metall eller plast. Eftersom anordningens montering har avgörande betydelse för dess barnskyddsfunktion måste instruktionerna vara exakta; i förekommande fall kan ett specialverktyg behöva tillhandahållas.

— Alla andra upplysningar som krävs för säker användning.